

BOSNA TÜRK OLSUN

Güney-doğu Avrupa'da Müslüman bir ülke; Bosna. Herne kadar bugün haritalarda Bosna-Hersek diye bir devletten veya cumhuriyetten söz ediliyorsa da, hakikatte sadece kağıt üstünde mevcut. Bosna-Hersek diye bir devlet yok. Peki ne var?

Sözünü açtığımız yer Adriyatik sahillerine yakın bir toprak parçası ve Boşnaklar, Sırlar, Hırvatlar vs'den müteşekkil toplulukların yaşadığı, hepsinin özerk bölgelerinin bulunduğu ve en üst kademede Birleşmiş Milletler yetkilisinin olduğu, güvenliği bu kurum adına bazı ülkelerin askerleri tarafından sağlanan, milli marşında bile söz bulunmayan, garip bir memleket.

Bu ülkeye tarih boyunca pek çok halk sahip olmakla beraber, 15. asrın ikinci yarısında bilindiği üzere Osmanlı iadaresine girmiştir. Doğu Avrupa ve Balkanlarda Türk hakimiyeti söz konusu olduğunda, genellikle Osmanlı Devleti çağı daha çok akla gelir. Halbuki bütün Türk ve dünya tarihini göz önüne aldığımızda Türklerin Doğu Avrupa ve Balkan coğrafyasını çok eski zamanlardan, hatta M. önceki devirlerden itibaren bildiklerini görürüz.

Önce Türk-Hunların bir devamı olduğunu düşündüğümüz İskitler, arkasından Avrupa veyahut da Batı Hunları, peşinden Avar, Bulgar çağının bitiminden sonra Peçenek, Uz ve Kuman-Kıpçak kabileleri vasıtasıyla bu bölgede Türk faaliyetlerine şahitiz. Dolayısıyla Bosna havalisi ve Güney Adriyatik sahillerini Türkler şöyle veya böyle, yukarıda da bahsettiğimiz üzere eski çağlardan beridir tanımaktaydılar. Belki burada şu söylenebilir, o da; en uzun süreli olarak Osmanlı döneminde kalmışlardır.

Bosna günümüzde yemyeşil, tabiatın bütün cömertliğiyle güzelliğini sergilediği harika bir ülke. Ama burada eksik olan bir şey var, o da; insanlar halâ birbirlerinden korkuyorlar. Özellikle Müslümanlar yeniden bir katliama maruz kalma endişesi içerisinde yaşıyorlar. Savaş pekçok şeyi alıp, götürmüş. Sırlar ve Hırvatlar eskiden olduğu gibi, kendilerini o toprakların efendileri olarak görüyorlar ki, bunda da haklılar. Hem bitişiklerinde kendilerinin bağımsız devletleri mevcut, hem de bütün Hıristiyan dünyasından destek alıyorlar. Halbuki Müslüman Boşnaklar öyle değil. Kendilerinden başka kimseleri yok. Bu arada Türkiye'nin manevi desteğini göz ardı etmemek lazım, ancak maddi yardım olmayınca sözler yeri geldiğinde hiçbir şey ifade etmiyor. Bu yüzden Müslümanlar sessiz ve garip.

Hırvat ve Sırp bölgelerinde kalanlar nerdeyse birbirlerinden başka kimseyle konuşmuyorlar. Yabancılara korkuyla bakıyorlar. İnsanlar Sırp ve Hırvat kantonlarında Müslüman oldukları anlaşılmasın diye, selam vermekten bile kaçınıyorlar. İç savaşın üzerinden 15 yıl kadar zaman geçmesine rağmen onun menfi tesirleri bugün dahi hissediliyor. Özellikle Sırpların yaptığı katliamların izlerini görünce insanın yüreği sızlıyor. Sadece bir yerde Srebrenitsa'da 7320 kişinin toplu mezarı var. Ve burada yapılan katliamın BM'in Hollanda askerlerinin gözü önünde işlendiğini bütün dünya biliyor. Ey tek dişi kalmış Avrupa, ey hristiyan alemi bunu siz görmezden gelebilirsiniz, ama bizler asla unutmayacağız. Şunu da iyi biliyoruz ki, siz bu insanları sadece Boşnak oldukları için öldürmediniz, Türk ve Müslüman diye katlettiniz.

İç harp sırasında yaşanan vahşetler bir yana, bu ülkeyi gezdiğinizde, dikkatinizi çeken en ilginç hadiselerden birisi, çarpışmalar esnasında hristiyanlar bütün camileri yıktıkları ve yaktıkları halde, Müslümanların hiçbir ibadethaneye dokunmadıklarını göreceksiniz. Allah'ın evleri olarak kabul ettikleri mabedlere asla dokunmamışlardır. Bu da iç savaşın diğer bir yüzü. Bosna'da bir zamanlar yüzlerle ifade olunan Türk eserlerinin sayısı artık parmakla gösteriliyor. Bosna'dan çıktığımız 19. yüzyıldan beri, kasıtlı bir şekilde Türk izleri silinmeye çalışılmış. Ama ne yapılırsa yapılsın, Bosna halâ Türk kokuyor. Türk damgasını taşıyor. Başta Bosna-Saray olmak üzere her tarafta Türk camileri, hanları, hamamları, köprüleri var. Başka hiçbir kültürün tesiri Türklerinki kadar değil. Türk'ün her şeyi Bosna'nın ruhuna işlemiş. Dolayısıyla Bosna Türk'tür.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, anayurt toprakları dışındaki hiçbir eski hakimiyet alanlarındaki vatan parçalarını unutmayacağı gibi, Bosna'dan da asla vazgeçmeyecektir. Bugün Türkiye sanki Bosna ile sadece turizm amacıyla ilgileniyor; o da bir nev'i dini turizm kisvesine bürünmüş halde. Özellikle Türkiye'den yönlendirilen cemaat ağırlıklı gruplar, Bosna'daki Müslümanların Hıristiyanlara karşı direnişini sempati ve hayranlıkla karşıladıklarından, sırf bu amaçla Bosna'da görülmektedirler. Hiçbir milli ruh ve Türklük propagandası yapılmamaktadır. Devletin güdümündeki kurumların da, başta Türk elçiliği ve TİKA benzerlerinin de yeterli olduğunu düşünmüyoruz.

Bosna'da Türkiye tesirinin artırılması için daha ciddi girişimlerde bulunulması gerekmektedir. Bir zamanlar Türk atalarımızın yurt yaptığı Bosna yine Türk olmalı!

“Bosna Türk Olsun”, **Orkun**, Sayı 150, İstanbul 2010